

Opm: de meest actuele updates vind je via: [Fokkerijbesluit - Fokprogramma's Katten | Vlaanderen.be](https://www.fokkerijbesluit.nl/fokprogramma/s-katten/vlaanderen.be)

Andere benamingen

/

Doel van het programma

Het fokprogramma is gericht op het verminderen van de meest voorkomende erfelijke aandoeningen, zonder daarbij te veel katten uit te sluiten, om de genetische diversiteit binnen de raspopulatie te behouden.

In plaats van systematisch dieren uit te sluiten, hebben we een fokadvies opgesteld dat gebaseerd is op doordachte combinaties. Hierbij wordt uiteraard rekening gehouden met de fysieke gezondheid van de dieren, en katten die lijden aan één van deze aandoeningen worden uitgesloten voor de voortplanting.

Prestatieonderzoeken

AANDOENING	AANBEVELING	SCREENINGMETHODE	LEEFTIJD	FREQUENTIE
Burmese hypokalemmische periodische paralyse (BHP)	Verplicht	DNA-test WNK4: c.2899C>T	Vanaf de geboorte Voor de 1 ^{ste} dekking	Eénmalig
Burmese Head Defect (BHD)	Verplicht	DNA-test ALX1: c.497_508del	Vanaf de geboorte Voor de 1 ^{ste} dekking	Eénmalig
Gangliosidosis (BUR) , GM2	Verplicht	DNA-test HEXB: c.1244-8_1250del	Vanaf de geboorte Voor de 1 ^{ste} dekking	Eénmalig

*Voor DNA testen:

Vrij door afstamming: wanneer beide ouders van een fokdier aan de hand van DNA vrij getest zijn voor een aangetast of afwijkend allel en via ouderschapsverificatie is aangetoond dat ze de ouders zijn, hoeft het fokdier niet opnieuw te worden getest, maar mag uitgegaan worden dat het fokdier eveneens vrij is van de desbetreffende aangetaste of afwijkende allel.

Fokadvies per prestatieonderzoek

Hier worden fokadviezen gegeven (schematisch en in tabelvorm) voor elke mogelijke oudercombinatie.

- **Positief advies** of groen betekent dat dit een geschikte paring is op basis van deze test.
- **Voorwaardelijk positief advies** of oranje betekent dat dit geen ideale paring is op basis van deze test, maar dat de paring wel is toegestaan. Dergelijke combinaties worden toegestaan om de genetische diversiteit van een ras niet in het gedrang te brengen.
- **Fokverbod** of rood betekent dat dit geen geschikte paring is op basis van deze test. Deze dieren mogen niet worden gecombineerd.

Lijders van autosomaal **recessieve aandoeningen** mogen enkel ingezet worden **indien het welzijn van het dier en de nakomelingen verzekerd is.**

AANDOENING	MOGELIJK RESULTAAT SCREENING	FOKADVIES			
Burmese hypokalemische periodische paralyse (BHP)	Het betreft een autosomaal recessieve overerving: 1. Vrij 2. Drager (1 normale en 1 aangetaste genkopij) 3. Lijder (2 aangetaste genkopijen) 4. Geen resultaat	Kater Poes			
			vrij	drager	lijder
Burmese Head Defect (BHD)	Het betreft een autosomaal co-dominante overerving Dragers hebben een lichte vorm van brachycefalie (verkorte schedel) Kittens met BHD hebben erge afwijkingen van het aangezicht en zijn niet levensvatbaar (ze worden dood geboren of sterven snel na de geboorte). Om die reden kunnen lijders ook technisch nooit worden ingezet in de fok. 1. Vrij 2. Drager (1 normale en 1 aangetaste genkopij - brachycefalie) 3. Lijder (2 aangetaste genkopijen) 4. Geen resultaat	Kater Poes			
			vrij	drager	lijder
Gangliosidosis (BUR) , GM2	Het betreft een autosomaal recessieve overerving: 1. Vrij 2. Drager (1 normale en 1 aangetaste genkopij) 3. Lijder (2 aangetaste genkopijen) 4. Geen resultaat	Kater Poes			
			vrij	drager	lijder

Globaal Fokadvies

De **verplichte testen** moeten uitgevoerd worden conform de vermelde voorwaarden en volgens de vermelde frequentie. Zodra één of meer van deze uitslagen een “fokverbod” is, mag deze combinatie niet uitgevoerd worden.

Afhankelijk van het aantal klinische onderzoeken waaruit een **voorwaardelijk positief fokadvies (oranje)** kan komen, wordt er een maximum aantal voorwaardelijk positieve uitslagen toegelaten:

- 1-2 onderzoeken: max 1 keer voorwaardelijk positief
- 3-4 onderzoeken: max 2 keer voorwaardelijk positief
- 5 of meer onderzoeken: max 3 keer voorwaardelijk positief

In die gevallen is er een **verdere opvolging** vereist door de fokker, vooraleer dergelijke verparing te herhalen.

Het **inteepercentage** in de FBe database wordt berekend met de formule van Wright **over 5 generaties** (indien bekend). De inteeltcoëfficiënt (COI) van een nakomeling mag **maximum 1% hoger zijn dan de gemiddelde COI van beide ouders**.

Zijn er **minder dan 3 generaties** van de ouders gekend, dan is de combinatie enkel toegestaan als er geen gemeenschappelijke voorouders zijn langs zowel vaders- als moederskant. Alle fokadviezen voor de verplichte testen moeten dan positief zijn. Een poes mag niet worden gedekt door haar grootvader, haar vader, haar broer, haar halfbroer, haar zoon of haar kleinzoon.

Om te voorkomen dat ziekte veroorzakende mutaties zich te veel verspreiden binnen het ras of de populatie, is het essentieel om een kater niet te vaak te laten dekken (popular sire effect). Zo beperken we de verspreiding van schadelijke genetische varianten en dragen we bij aan het behoud van de gezondheid van het ras op lange termijn.

Burmees is een mild brachycefaal ras dat gepaard kan gaan met **Boas**. Boas is een erfelijke aandoening. Het is belangrijk dat fokkers van Burmees zich bewust zijn van deze problematiek (vnl. stenose) en maatregelen nemen om de gezondheid van hun fokdieren te waarborgen. Op dit moment is er geen algemeen erkende wetenschappelijke test beschikbaar die door dierenartsen kan worden uitgevoerd. Het is van belang om voldoende gegevens te verzamelen, zodat na enkele jaren de nodige maatregelen genomen kunnen worden.

De fokkers die deelnemen aan het fokprogramma verplichten zich om mee te werken aan de onderzoeken die worden uitgevoerd in het kader van het project Breeding Healthy Pets.

Ondertussen zullen katten met ernstige ademhalingsproblemen, te korte stop en nauwe neusgaten (**stenotische neusgaten**), gediagnosticeerd door de dierenarts, niet worden ingezet voor de fok, om te voorkomen dat deze aandoening wordt doorgegeven aan toekomstige generaties.

Onze website:

<http://www.felisbelgica.be/>

Onze Facebook pagina:

<https://www.facebook.com/Felis-Belgica-255959984470978/>

Onze Instagram pagina:

<https://instagram.com/felisbelgica>

